

R3 REVISJON AS
Hagaløkkveien 13
1383 ASKER

VÅR REFERANSE
21/2088

DERES REFERANSE

DATO
08.06.2021

Tilsynsrapport

1. Innledning

Finan

stilsynet anmodet R3 Revisjon AS (revisjonsselskapet) i brev av 17. februar 2021 om å redegjøre for å sende inn dokumentasjon knyttet til revisjonsutførelsen overfor et regnskapsførerselskap (oppdrag A), herunder vurderinger knyttet til kundekontroll i henhold til hvitvaskingsloven. Revisjonsselskapets tilsvarende er datert 12. mars 2021. Bakgrunnen for Finanstilsynets anmodning om redegjørelse var informasjon mottatt fra Finanstilsynets tilsyn med regnskapsførerselskapet.

Det vises også til Finanstilsynets foreløpige tilsynsrapport av 14. mai 2021 og revisjonsselskapets tilsvarende av 7. juni 2021. I tilsvaret opplyser revisjonsselskapet at Finanstilsynets foreløpige tilsynsrapport tas til etterretning og at det vil bli lagt ned ressurser for å gjennomføre handlingsplanen som ble oversendt ved redegjørelsen.

Ny revisorlov trådte i kraft med virkning fra og med 1. januar 2021. Da kontrollen gjaldt akseptvurdering for årsregnskapet for 2018 og revisjonen av årsregnskapet for 2019 vises det i det videre til bestemmelser i revisorloven av 1999.

2. Bakgrunn

2.1 Oppdrag A

Hendelsesforløpet som belyser sentrale forhold vedrørende oppdrag A kan oppsummeres i følgende punkter:

- R3 Revisjon AS ble registrert som revisor for foretaket i Foretaksregisteret 25. mai 2019.
- Foretaket ble stiftet i 2014. Foretaket har siden oppstarten vist svake resultater og hadde ved utgangen av regnskapsårene 2019, 2018, 2016 og 2015 negativ egenkapital.
- Finanstilsynet gjennomførte tilsyn med regnskapsførerselskapet høsten 2020. Dette har resultert i at daglig leder i foretaket har opphørt sin autorisasjon som regnskapsfører. Det er også meldt opphør av autorisasjonen til foretaket.

3. Finanstilsynets vurdering

3.1 Aksept av revisjonsoppdraget for årsregnskapet 2018

Finanstilsynet har innhentet revisors dokumentasjon for aksept av revisjonsoppdraget. I tillegg har revisor redegjort for revisjonsutførelsen overfor Finanstilsynet. Revisor har i forbindelse med redegjørelsen overfor Finanstilsynet selv identifisert en rekke svakheter ved revisjonsutførelsen. Finanstilsynet har følgende merknader til revisjonsutførelsen.

Aksept av revisjonsoppdraget

- Revisor har ikke forespurt forrige revisor om hvorvidt det forelå forhold som tilsa at revisor ikke burde påta seg revisjonsoppdraget.
- Det foreligger ikke dokumentasjon for at revisor har innhentet styremøtereferater eller stilt spørsmål om foretaket har mottatt nummererte brev fra forrige revisor.
- Det foreligger ikke dokumentasjon for at revisor har vurdert integriteten til ledelsen i foretaket.
- Det foreligger ikke dokumentasjon for at revisor har kontrollert om foretaket har autorisasjon som regnskapsførerselskap eller vurdert konsesjonsvilkår:
  - Revisor har innhentet årsregnskap for 2017. Men aksept av revisjonsoppdraget fant sted i mai 2019. Foretaket har også historisk hatt svak økonomi og vært i brudd med konsesjonskrav om økonomisk vederheftighet. Dette skulle revisor ha fulgt opp i akseptvurderingen og innhentet utkast til årsregnskap for 2018 og perioderegnskap for 2019.
- Revisors dokumentasjon for aksept av revisjonsoppdraget er ikke datert eller merket med foretaksnavn. Det er dermed ikke mulig for Finanstilsynet å kontrollere om akseptvurderingen er utført rettidig eller hvilken revisjonskunde dokumentasjonen faktisk gjelder.

Finanstilsynet mener at revisors akseptvurdering ikke er utført i samsvar med revisorloven, herunder god revisjonsskikk. Forholdet er brudd på revisorloven § 7-2 første ledd da forrige revisor ikke er kontaktet. Forholdet er også brudd på revisorloven § 5-2 annet ledd, jf. ISA 220 punkt 12 og 13, ISA 315 punkt 11 og ISA 250 punkt 12 og 13, da revisor ikke har dokumentert sin virksomhetsforståelse og satt seg inn i og kontrollert overholdelse av vesentlig lovgivning som foretaket er underlagt. Finanstilsynet mener også at forholdet er brudd på revisorloven § 5-3.

Overholdelse av hvitvaskingslovgivningen

Revisorer er rapporteringspliktige foretak etter hvitvaskingsloven § 4 annet ledd a. Det er gjennomført kundekontroll ved at det er innhentet opplysninger som nevnt i hvitvaskingsloven § 13 første ledd samt innhentet bekreftelse av identiteten til den person som kan handle på vegne av foretaket. Finanstilsynet har identifisert følgende brudd på hvitvaskingsloven:

- Det er ikke dokumentert og vurdert om det er reelle rettighetshavere i foretaket. Forholdet er brudd på hvitvaskingsloven § 14.
- Det er ikke dokumentert og vurdert om personer som handler på vegne av kunden eller reelle rettighetshavere er en politisk eksponert person. Forholdet er brudd på hvitvaskingsloven § 14 fjerde ledd, jf. § 18.
- Det foreligger ikke noen dokumentert risikoklassifisering av kunden. Forholdet er brudd på hvitvaskingsloven § 9.

3.2 Fortsettelsesvurdering for revisjon av årsregnskapet for 2019

Finanstilsynet ba i brev av 17. februar 2021 om at blant annet dokumentasjon for revisors fortsettelsesvurdering for årsregnskapet 2019 skulle oversendes Finanstilsynet. Skjema for fortsettelsesvurdering er innsendt. Men dette er et skjema som ikke er utfylt. Det er verken påført klientnavn dato eller utfylt med noen form for vurderinger. Finanstilsynet legger dermed til grunn at det ikke er gjennomført en dokumentert vurdering av om revisor kunne fortsette med revisjonsoppdraget for revisjon av årsregnskapet for 2019. Det er imidlertid utarbeidet et notat som er benevnt "overordnet revisjonsstrategi og revisjonsplan". Her har revisor kort vurdert uavhengighet, ledelses integritet, kapasitet og kompetanse. Notatet er datert 30. september 2020.

Årsregnskapet for 2018 viste at selskapet gikk med underskudd og hadde negativ egenkapital. Selskapet var således i brudd med konsesjonsvilkår som autorisert regnskapsførerselskap. Dette forholdet skulle vært fulgt opp før revisor kunne konkludere om han kunne fortsette med revisjonsoppdraget. Forholdet er brudd på revisorloven § 5-2 annet ledd, jf. ISA 220 punkt 12 og 13. Finanstilsynet mener at pliktbruddet er grovt.

3.3 Revisjonen av årsregnskapet for 2019

3.3.1 Overholdelse av lover og regler - virksomhetsforståelse

Det foreligger ikke dokumentasjon for at revisor har opparbeidet seg en generell forståelse av det lov- og forskriftsmessige rammeverket som gjelder for enheten og bransjen og da heller ikke dokumentasjon for hvordan enheten overholder dette rammeverket. Foretaket er underlagt konsesjonsplikt fra Finanstilsynet, jf. finanstilsynsloven § 1 første ledd nr. 18 og regnskapsførerloven §§ 1 og 6. Det forhold at foretaket innehar autorisasjon og tilfredsstillende konsesjonsvilkår vil være helt sentralt for foretakets grunnlag for fortsatt drift. Det foreligger heller ikke dokumentasjon for at revisor har kontrollert om foretaket etterlever hvitvaskingslovens bestemmelser, jf. Finanstilsynets rundskriv 14/2019 kap. 9. Finanstilsynet mener forholdet er brudd på revisorloven § 5-2 annet ledd, jf. ISA 250 punkt 13 og 14.

3.3.2 Signering av kontrolloppstilling

Revisor har i revisjonsberetningen for 2019 presisert at foretaket ikke har overholdt skattebetalingslovens bestemmelser om oppbevaring av skattetrekkmidler. Revisor har likevel signert kontrolloppstillingen. Finanstilsynet mener forholdet er brudd på revisorloven § 5-2 andre ledd, jf. SA 3801. Forholdet skulle også vært omtalt i nummerert brev til foretaket, jf. revisorloven § 5-2 fjerde ledd og § 5-4.

3.3.3 Avsluttende revisjonshandlinger

Manglende revisjonsberetning per 30.06

Revisjonsberetning for 2019 er datert 30. september 2020. Årsregnskapet er datert 28. september 2020. Årsregnskapet er avlagt etter utsatt frist i forbindelse med pandemien som var 31. august 2020. Revisor har ikke avgitt revisjonsberetning per 30. juni 2020 om uttalelse om at han ikke har uttalt seg om årsregnskapet. Forholdet er brudd på revisorloven § 5-6 første ledd.

Hendelser etter balansedagen, fortsatt drift og revisjonsberetning

Revisor har fremlagt perioderegnskap, kopi av styremøteprotokoll/referat og fullstendighetserklæring. Fullstendighetserklæringen er datert 30. september 2020. Når det gjelder perioderegnskapet så fremkommer det ikke av dette hvilken periode regnskapet gjelder. Det foreligger heller ingen vurderinger fra revisors side rundt perioderegnskapet eller uttalelsen i note 5 til årsregnskapet der det er anført at egenkapitalen er tapt, men at man forventer et overskudd i 2020. Perioderegnskapet viser et overskudd på kr. 264 553. Det er i dette regnskapet ikke ført lønnskostnader. Det fremkommer heller ikke av dokumentasjonen når revisor innhentet styremøteprotokollene. Det foreligger heller ingen vurdering fra revisors side der han har tatt stilling til innholdet i styreprotokollene.

Finanstilsynet mener at revisor ikke har innhentet hensiktsmessige og tilstrekkelige revisjonsbevis for revisjon av grunnlaget for fortsatt drift og hendelser etter balansedagen. Den dokumentasjon som foreligger er kun dokumentasjonsinnsamling. Det er ingen dokumenterte vurderinger fra revisors side i revisjonsdokumentasjonen. Forholdene er brudd på revisorloven § 5-2 annet ledd, jf. ISA 560, 570 og 500 punkt 6 og 7.

Finanstilsynet mener også at i den grad revisor ikke fikk dokumentasjon for at regnskapsførerselskapet var økonomisk vederheftig, jf. regnskapsførerloven § 6 første ledd nr. 3, skulle det vært tatt forbehold i revisjonsberetningen om grunnlaget for fortsatt drift. Forholdet er brudd på revisorloven § 5-6 femte ledd. Dette forholdet skulle også vært innrapportert til Finanstilsynet, jf. finanstilsynsloven § 3a.

3.4 Revisjon av årsregnskapet for 2020

3.4.1 Fortsettelsesvurdering

Revisor har i nummerert brev etter revisjonen av årsregnskapet for 2019 blant annet bedt regnskapsførerselskapet rapportere til revisor hvilke tiltak som er/vil bli satt i verk for å bedre selskapets økonomiske situasjon. Rapporteringen skulle omfatte perioderegnskap 01.01.20 – 31.10.20 med frist 31.11.20 og perioderegnskap 01.01.20 – 31.12.20 med frist 31. januar 2020. Revisors dokumenterte fortsettelsesvurdering er datert 2. mars 2021. På dette tidspunktet hadde autorisasjonen til daglig leder opphørt.

Finanstilsynet mener at fortsettelsesvurderingen er utført for sent. Denne skulle vært utført senest ved mottak av perioderegnskap 31. november 2020.

4. Finanstilsynets oppsummering og konklusjon

Finanstilsynet mener det foreligger grove svakheter ved revisjonsutøvelsen av regnskapsførerselskapet. Det er svikt i hele revisjonsprosessen fra aksept av revisjonsoppdraget til avsluttende revisjonshandlinger og avgivelse av revisjonsberetning. Revisor har i forbindelse med besvarelsen til Finanstilsynet selv sett svakhetene i revisjonsutførelsen og erkjent at dette er kritikkverdig. Det anføres at oppdraget som har vært gjenstand for kontroll av Finanstilsynet ikke er representativt for hvordan revisjonsutførelsen overfor andre revisjonsoppdrag utføres. Revisor har selv sjekket andre akseptvurderinger for å påse at tilsvarende svakheter ikke foreligger. Revisor har uoppfordret utarbeidet en detaljert handlingsplan på 16 punkter som skal sikre at revisjonsutførelsen

og dokumentasjonen blir i samsvar med revisorloven, herunder god revisjonsskikk. Et element i dette er avtale om inspeksjon av oppdrag fra et annet revisjonsselskap som også skal omfatte en gjennomgang av ISQC1.

Finanstilsynet ser alvorlig på at det foreligger gjentatte grove brudd på god revisjonsskikk ved revisjonsutførelsen av oppdraget. Finanstilsynet har kommet til at det ikke skal iverksettes administrative tiltak nå. Det forutsettes at handlingsplanen på 16 punkter gjennomføres. Finanstilsynet gjør oppmerksom på at gjentatte forhold vil kunne medføre administrative tiltak, jf. ny revisorlov kapittel 14.

For Finanstilsynet

Anders Grini
senior tilsynsrådgiver

Espen Jacobsen
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.